

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (331)

วันที่ 6 ตุลาคม 2567 - 10:19 น.

Facebook

Twitter

LINE

Copy Link

ที่มา	คอลัมน์ : เรียนไทยได้จีน
ผู้เขียน	ศุภณัฏฐาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มพล.

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 朽木不可雕 xiǔ mù bù kě diāo (สิ่ว มู่ ปู้ เชอ เตี้ยว) โดย คำว่า朽xiǔ (สิ่ว) แปลว่า เน่า 木mù (มู่) แปลว่า ท่อนไม้ ไม้不可bù kě (ปู้ เชอ) แปลว่า ไม่อาจ...ได้ ไม่สามารถ...ได้ 雕diāo (เตี้ยว) แปลว่า แกะสลัก เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง ไม้ผุที่ไม่อาจแกะสลักได้ เป็นสุภาษิตที่ชี้แสดงถึงความหมดหวังที่อบรมขัดเกลาได้อีก คนดื้อรั้นที่ยากต่อการอบรมสั่งสอนได้ เหมือนไม้ผุที่ไม่อาจนำมาแกะสลักให้สวยงามได้นั่นเอง มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ขงจื้อ 孔子 Kǒngzǐ (หรือ ขงจื้อ) นักปราชญ์ผู้โด่งดังของจีน ท่านมีชีวิตอยู่ในยุคชุนชิว 春秋 Chūnqiū ยุคที่การเมืองวุ่นวาย การศึกษาแบ่งบานกล่าวกันว่า ตลอดชีวิตของท่านขงจื้อ นอกจากทำกิจกรรมทางการเมือง และการรวบรวมตำเรียนเขียนหนังสือแล้ว เวลาส่วนใหญ่ของท่านจะทุ่มไปกับการอบรมสั่งสอนบรรดาลูกศิษย์ ดังนั้นตลอดเวลากว่าห้าสิบปีนั้น ท่านได้รับนักเรียนมาอบรมสั่งสอนราวสามพันคน ในบรรดาลูกศิษย์มากมายเหล่านี้ ท่านจะศึกษาอุปนิสัยของศิษย์แต่ละคนเป็นอย่างดี การอบรมสั่งสอนของท่านมุ่งสอนตามความสามารถรายบุคคล และจากการรู้จักพิจารณาพิเคราะห์ในตัวลูกศิษย์เป็นประจำนี้เอง ทำให้ท่านขงจื้อเองก็ได้บทเรียน ได้ประสบการณ์จากตัวลูกศิษย์ด้วย ซึ่งประสบการณ์ที่ได้จากตัวลูกศิษย์แต่ละคนนั้น มันมีทั้งด้านที่ดีและไม่ดีผสมกัน บางครั้งในตอนต้น ๆ ก็ตัดสินใจแล้วว่าศิษย์คนนี้ดี คนนี้เก่ง คนนี้ไม่ได้เรื่อง และศิษย์หลาย ๆ คนที่ขงจื้อคิดเช่นนั้นก็มักผิดหวังด้วย จึงเป็นที่มาของสุกษัตในวันนี้

มีเรื่องเล่าว่า ครั้งหนึ่งท่านขงจื้อ ได้รับลูกศิษย์คนหนึ่งไว้นามว่า宰予 Zǎi Yǔ จ้าย หยวี เป็นคนที่มีความเชี่ยวชาญในการเจรจา เก่งในทางปะทะคารม เก่งในการถกประเด็นปัญหา นับเป็นลูกศิษย์ที่หาตัวได้ยากคนหนึ่งของขงจื้อ และจ้ายหยวีก็ถือเป็นลูกศิษย์หนึ่งในสิบสามสุดยอดนักปราชญ์แห่งสายขงจื้อด้วย แต่ในระหว่างเรียนอยู่กับขงจื้อนั้น เขามักถามประเด็นปัญหาที่ทำให้ขงจื้อเข้าใจว่าเด็กคนนี้เป็นไม่ดี อย่างเช่น ครั้งหนึ่งขงจื้อกำลังสอนถึงการไว้ทุกข์ให้กับบิดามารดาที่เสียชีวิตเป็นระยะเวลาสามปี จ้ายหยวีก็แสดงความเห็นคัดค้านอาจารย์ว่า การไว้ทุกข์สามปีนั้นมันช่างยาวนานเกินไป อันที่จริงเพียงหนึ่งปีก็เหมาะสมแล้ว ขงจื้อจึงถามว่า ถ้าทำเช่นนั้นแล้วเจ้ารู้สึกสบายใจไหม จ้ายหยวีตอบว่าข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจดี ขงจื้อจึงตอบว่าถ้ารู้สึกสบายใจก็จงทำอย่างที่เจ้าคิดแล้วกัน และอีกครั้งหนึ่ง ขงจื้อได้สอนบรรดาลูกศิษย์ว่า เราควรเดินตามทางผู้มีคุณธรรมสูงส่ง จ้ายหยวีก็ถามขึ้นว่า ถ้าเช่นนั้นแล้ว หนทางที่เดินตามผู้มีคุณธรรมนั้น แล้วผู้มีคุณธรรมนั้นตกบ่อน้ำไป เราควรเดินตามและตกบ่อน้ำตามไปหรือไม่

Advertisement

(ที่มาจาก <https://image.baidu.com/search/detail?ct>)

ขงจื้อก็ตอบว่า จะทำเช่นนั้นไปใย เจ้าต้องหาอุปกรณ์มาช่วยเหลือนักศึกษาคณะท่านนั้นสิ และต่อ ๆ มากียังมีอีกหลายเรื่อง มากเกินจะกล่าว แต่มาถึงจุดสำคัญคือ ครั้งหนึ่งขงจื้อกำลังสอนบรรดาลูกศิษย์อยู่ ก็เห็นจ่ายหยวนนอนหลับอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว ขงจื้อจึงพูดด้วยอารมณ์ว่า เจ้าศิษย์คนนี้ แต่

ก่อนข้าหลงคิดว่าต่อไปภายภาคหน้าจะสำเร็จในหน้าที่การงานได้ แต่มาวันนี้ข้าคิดผิด เจ้าศิษย์คนนี้นั้นก็ไม่ต่างจากไม้ผุ ๆ ที่ไม้อาจนำมาแกะสลักได้อีกแล้ว คำพูดนี้ต่อมาจึงกลายเป็นสุภาษิตจีนที่มีชื่ออีกสุภาษิตหนึ่งนั่นเอง

Advertisement

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：一个人的品德坏到已经无法改造，或无药可救的人。

成語比喻：一個人的品德壞到已經無法改造，或無藥可救的人。

Chéngyǔ bǐyù: Yīgè rén de pǐndé huài dào yǐjīng wúfǎ gǎizào, huò wú yào kě jiù de rén.

เฉิงยฺหวี่ บี้ยฺวี่: อี้เก้อ เหวิน เตอะ ผินเต้อ หุ้วย ต้าว อี้จิง อู่ฝ่า กายจ้าว, หั้ว อู่ เหยา เช่อ จี้ว เตอะ เหวิน.

สุภาษิตเปรียบว่า บุคคลที่ศีลธรรมเสื่อมทรามจนไม่สามารถที่จะแก้ไขปรับปรุงได้อีกแล้ว หรือคนที่ไร้ทางเยียวยา (นิสัย)

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

一上课就睡觉或打扰别人，这样的人真是朽木不可雕也。

一上課就睡覺或打擾別人，這樣的人真是朽木不可雕也。

Yī shàngkè jiù shuìjiào huò dǎrǎo biérén, zhèyàng de rén zhēn shì xiǔmù bùkě diāo yě.

อี้ ฉ่างเค่อ จี้ว ฉุ่ยเจี๋ยว ฮั้ว ต้าเหฺร่า เปี้ยเหวิน, เจ้อย่าง เตอะ เหวิน เจิน ฉื่อ ลิว่มู่ ปู่เช่อ เตียว เหย.

พอเข้าเรียนปุ๊บก็หลับหรือไม่ก็รบกวนคนอื่น คนประเภทนี้ช่างไร้ทางเยียวยาเสียจริง